

A vidra és vadászata.

A halastavak réme, a halak és vízimadarak legkártékonyabb ellensége a vidra. Egész Európában el van terjedve és amilyen kártékony a róka és borz a mezei vadra, ép olyan a vidra a vízivadnál és a halaknál.

Minálunk a *közönséges vidra* (*Lutra vulgaris*) van elterjedve, még pedig sokkal jobban, mintsem gondolnók. Sok halastó tulajdonosa tapasztalta már a vidra kártékony jelenlétét s csak akkor gondolt a védekezésre, mikor már késő volt.

Tápláléka kizárólag hal, rák és víziszárnyasból áll. Nappal alszik és rendszeren csak éjjel indul vadászatára, mikor is ár ellen úszva, a kisebb halakat útközben fogyasztja el, a nagyobbakat pedig a parton. Még ha jóllakott is, öli a halakat csupa passzióból, mint a menyét, melynek családjához is tartozik.

Sokszor kijön a szárazföldre is és néha mértföldeken át vándorol, ahol újabb halasvizeket vél föltalálni.

A vidra nem épít magának tulajdonképeni lakást, mint a borz vagy róka, hanem a part lejtőjén talált gödröket vagy lyukakat kibővíti magának csőalakban rézsutosan a föld színe felé. A bejárat azonban csakis a vízből történhetik. Szükség esetén róka-vagy borzlyukakba is megy lakni, különösen árvíz idején.

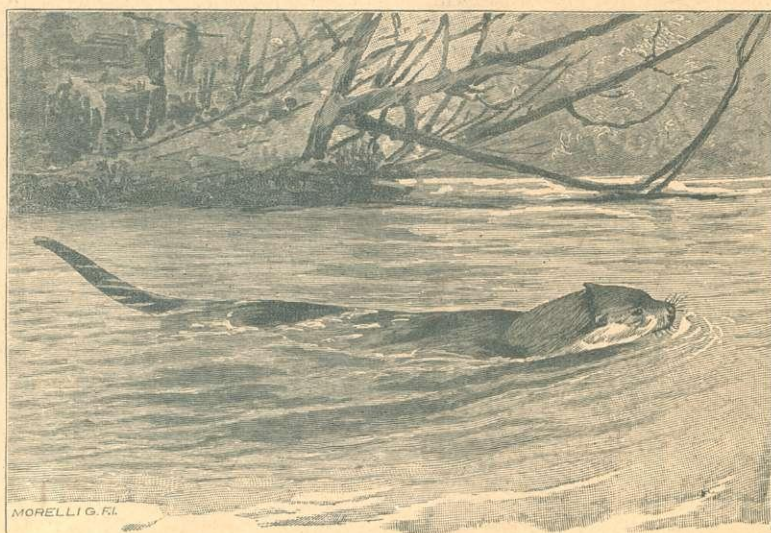
Párosodási ideje február vége felé van, mikor is éles fütytyel csalogatja a nőtényt magához éjnek idején, ki májusban 2—4 kölyköt vet s ekkor legserkebb a vadászatuk.

Háromféle vadászati mód van szokásban a vidra-

rákra. U. m. a les, kutyákkal való vadászás és a csapdafogas. A les a legunalmasabb és legfárasztóbb vadászatok egyike. Először is csak éjjel lehet lesre fölállani, természetesen csak ha holdvilág van, azután heteken át ülhet az ember a hideg éjszakákon, míg végre cső elé kerül a vidra s akkor is csak ha ellenszél fú, mivel a vidra orra feltétlenül megérzi az embert. Ha most már tényleg lövésre kerül és rá is duplázott a vadász, még korántsines meg a vidra, ha vízben lóttek rá. A vízből ugyanis csak az orra van kint, a testét fedi az erős szőr és a víz. Ha parton lövik, csak egy szemernyi ereje legyen még, a vízbe löki magát és ha nincs a vadászszal egy jó apportőr kutya, bizony odavan a vidra. Ugyan maga az a tudat, hogy egy halrablóval kevesebb van a világon, is boldogító lehet, de vajmi kevés kárpótlás a vidra értékes prémeért, melyet, különösen a télit, a szücsök jól fizetik.

A lesből való vadászt nem ajánlom és csak ritkán is használják a vadászat ezt a módját, mert az egész zsákmány, amit haza viszünk, egy erős náthából vagy reumából

fog állani. Sokkal szebb, mulatságosabb és legbiztosabb vadászati mód a kutyákkal való vadászat, melyek a vidrát a vízben keresik fel és fojtják meg. Angliában külön e célra tenyésztett kutyák, az u. n. „Otterbounds“-ok vannak. Ezekkel *parforce* vadásznak a vidrára, minden fegyver mellözésével. Az ember végigkeresteti velük a partot és ha friss nyomra akadnak, nem nyugszanak, míg elő nem hozzák a vidrát. A pagonyában kissé járatos vadász mindig tudni fogja, hogy körülbelül hol tartózkodhatik a vidra s azon a környéken, a part men-

tén kell egypár puskást fölállítani, kik, ha a kutyáknak nem sikerült volna a vidrával végezni s az menekülni akar, leduzzantják.

Erdekes esetem volt tavaly. Egy remek vidrafogást csináltam, pedig nem is „otterhound“-dal, hanem egy kis *tacskóval*. A halastavon csónakáztunk és én a tacskómat is magammal vittem, mely mellesleg említve, fenomenálisan dolgozik róka- és borz-oduban. Tehát, mondom, ő is ott volt velünk. Sejtelmem sem volt, hogy a vidéken vidra legyen abban az időben, mert tavaly 3 darabot (1 öreg, 2 fiatal) pusztítottunk ki s tudunkkal több nem maradt. De egyszerre csak látom, hogy valami állat mászik ki a vízből és bujik az odujába. A tacskóm is meglátta és álló! be a vízbe, utána a vidranak a lyukba és pár perc múlva, mire odaevettünk, ott diadalmaskodott a remek tacskó a vidra, egy hasas öreg nőstény, holt teteménél. (Felbontatván, benne egy kölyköt találtak.) Tacskóval is lehet hát vidrára vadászni, különösen ha fiait szoptatja, mikor is az odujában tartózkodik.

Végül a csapdával való fogás dívik ott, ahol már nagyon elszaporodtak, de ez sem biztos mód, mert a csapdát vízben kell elhelyezni és sokszor, mikor pár hét múlva a vidra arra téved, annyira elrozsásodtak a rugók, hogy nem funkcionálnak többé.

Erdekes, hogy a németországi és a tengerparti lakók több helyen fiatal korában összefogdossák és felnevelik a vidrát. Ugyanis így fogságban nevelkedve megszeli a vízfelületre lehet betanítani.

Kerpely B.

Feleletek szerkesztőségünkhöz intézett kérdésekre.

A csöke-rifled. Az így nevezett rovátkos kidolgozása a puskacső üregének az egyszerű rovátkos (egyenes „huzagú“ vagy „huzalú“) csővel nem azonos, hanem ennek jóformán eltérő módosulása. Az egyszerű rifled-cső ugyanis végig „egyenközű“ furású s huzagai laposak, nem élesek; ellenben a csöke-rifled vonásai éllel bírnak, ezenkívül a cső vége eltérő hosszúságban csokorszerűen szűkített, de a szűkítés (csök) is éles vonásokkal bír. Ez a két fajtája az egyenes vonású csöveknek semmi különös előnyt nem nyújt; régi, még a perkusziós fegyverek idejéből fennmaradt találmány az első s újabb, de rosszabb a második módosítása. Egyenközű (henger) furás mellett, jó mély és széles rovátkokkal ellátva s csak mintegy hüvelyknyi porzsákkal készült ily csövek a vastag serétet valamivel jobban (összetartóbban) hordják, mint a sima furatú csövek, de ám mester legyen, aki ily csövek kimunkálásához mer fogni! Becsülendőbb előnyük azonban a rovátkos csöveknek a simák

fölött az, hogy erős löportöltés használata mellett 100 egész 150 lépésig akár a gömbölyű golyót, akár más — a kaliberrel összevágó — „lövedéket“ meglehetősen pontossággal lövik. — Azok a rovátkos csövek, melyek végükön szűkítvők (csöke-rifled), ritkán lőnek jól, egyáltalában csak nagyon kivételes esetben felelnek meg a hozzájuk fűzött várakozásnak, miért is nem igen kapósak az ily csövekkel ellátott fegyverek a vadászok között — kivéve a *Pieper-féléket* — aki ismeri azokat. A Pieper-féle csöke-rifled-csővek egészen eredetiek s csak nagyjában, de részleteikben kevéssé hasonlítanak amazokhoz. Ezeket a csöveket Pieper két fajtában állítja elő, az egyikben a többi vékony, éles élű rovátkok között szélesebbek és mélyebbek is vannak, mindössze 5 ily mély árkolat (vonás); a másik fajtában az 5 mély vonás helyett 6, a többinél sokkal vastagabb, erősen kiemelkedő s élnélküli (tomp), de természetesen egyenes huzal (vonás) van arányos távolságra egymástól, mely huzalok a szűkítésbe is behatolnak. Az ily csövek szűkített része hosszabb, mint másfajta szűkített csöveknél és az éles vonások, illetve huzalsatornák csak behatolnak, de nem futnak végig ezen a szűkített részen. — Piepernek ez a kétfajta csöve nem csak készítés, de jószág tekintetében is páratlan a maga nemében. Amily silány gyártmányok legnagyobb részét azok a mesterségesen kihíresztelt Pieper-féle fegyverek, melyek közönségesen a puskásboltokban halomszámra raktáron vannak, ép oly remekei ezek a csöke-rifledcsövek a fegyvertechnika zseniális vívmányainak! Csak hogy ily csövekkel ritkán találkozunk a közönséges Pieper-fegyvereknél, még a földiesért „Diana“-fegyvereknél is csak az igen értékes daraboknál, mert ezek a csövek különlegességek, igen drágák s csak megrendelésre vagy puska-művesek számára készíttetnek, avagy pedig feleltéves értékes, igen művészi Pieper-gyártmányhoz alkalmaznak ily csöveket, különösen a másodsorban említett fajtát és többnyire öntött aczélel, még pedig mindkét csövet a sínekkel s csőgarnitúrákkal együtt *egydarabba* öntve, ami roppant szilárdságot kölcsönöz a csőnek. A csövek közül az egyik (a jobbsó) mindig sima (u. n. koncentrál), csak a balosó csöke-rifled. És hogy lőnek ezek a csövek! A londoni *Purdey*, a világ első fegyvergyárosának sörétes fegyvereit hasonlíthatlan remekműveknek tartják a lövészmattadorok világszerte s fegyvereinek darabját 800, 1000 forintjával fizetik, de ezeknél a remekül lövő fegyvereknél alig állnak hátrább jó lövés tekintetében Piepernek egydarabba öntött említett speciális öntött-aczél rifled és sima csövei. A 8-as serétet 60—65 lépésre buczkóként lövik a fixpontra s a rifled-csővek legnagyobb részével 80—100 lépésnyiről 5-ös vagy 6-os söréttel a nyulat verébként lehet leduzzantani! És ezek a csövek minden kaliberben ily kiváló, de különösen a 14-es kaliberek fenomenálisak. — Nagyon kár, hogy Piepernek ez a legértékesebb találmánya (az egydarabba öntött csöveket értve) oly kevéssé elterjedt, hogy csak némi nehézség útján lehet hozzájutni; ép azért a legtöbb vadász nem is ismeri, sőt a puska-művesek sem igen tudnak felőle; külföldön azonban a nagy puska-művesek szívtében alkalmazzák, így például Novotny, de csakis a legdrágább fegyverekhez.

A magyar puska-művesekről. Ilyen már kevés van. A vadászati törvények s a vadászterületek kötelező bérbeadása tökéletesen megölte nálunk a puska-műves-ipart és megsaporította, virágzóvá tette az orvvadászatot. Annakelőtte a bocsoros nemestől kezdve fel a herczegig, vadászember csakis „kézimunka“ fegyvert használt és úgyszólván minden városnak megvolt a maga „puskás mestere“, sőt gyakran nagyobb városokban több is volt, úgy hogy ezéhekké egyesültek a lakatosokkal. Akkor boltokban csak kerülőnek, esőszöknek való u. n. *gráner* puskákat árultak, afféle komisz vascőves „disznólábakat“; másféléket, értékesebbeket nem, mert úrféle embernek bolti puska ingyen sem kellett; ha puskára volt szüksége, csináltatott magának a „mesterénél“ ízlése szerint aranyosat, vagy ezüstösöt, mert a magyar, mint afféle keleti nép, nagyon szerette a kiékesített fegy-